

FORSKNINGSPLATFORMEN – VAND

REFERAT af 7. Styregruppemøde for Forskningsplatformen -Vand

Møde den 12. juni kl. 15-18. hos WaterTech, Århus

Tilstede:

Johnny Fredericia, (JFR) GEUS;
Per Rosenberg, (PRO), GEUS (Gæst)
Jens Baadsgaard Pedersen; (JBP) WaterTech;
Thorkild Feldthusen Jensen, (TFJ) Rambøll;
Nils Thorup, (NT) Grundfos;
Jens Prismo, (JP) Spildevandscenter Avedøre
Hans Christian Bruun Hansen, (HCBH) KU
Jesper G. Dannisøe, (JDA) DWF;

Afbud: Erik Arvin, DTU, Jørn Rasmussen, (JAR) DHI, Peter Engesgaard, (PE) KU, Henning Stabell, AVK.

Forslag til dagsorden:

1. Godkendelse af dagsorden
2. Godkendelse af referat fra mødet 20. april 2007.
3. Demo af ny hjemmeside
- 3A. EU-vandnettet møde
4. Møde med FIST om barrierenotat ved Thorkild F. Jensen
5. Handlingsplan for Miljøeffektiv Teknologi
6. "WSSTP" ved Jørn Rasmussen
7. Nyt fra arbejdsgrupperne
8. Meddelelser
9. Eventuelt

1) Opdatering af dagsorden

2) Intet til referat nr. 6 fra 20. april 2007. Referatet godkendt.

3) Hjemmeside

Den nye hjemmeside for både Forskningsplatformen-Vand og EU vandnettet blev demonstreret. De to sider findes på:

www.forskningsplatformen-vand.dk og

<http://eu-vandnettet.forskningsplatformen-vand.dk/> Denne side holdes på engelsk, så den kan bruges til at skabe netværk, internationalt og medvirke ved partnerring i forhold til EU-projekter.

Siderne opdateres løbende. Det blev diskuteret, om dele af siderne kun skulle være tilgængelige for medlemmer af DWF, således at man får nogle fordele af medlemskabet. Forskningsplatformen-Vand er jo en del af DWF-paraplyen.

FORSKNINGSPLATFORMEN – VAND

3A) Se ref. fra EU vandnettet (Bilag 1): JFR gav en oversigt over første møde. Forskningsplatformen-Vand-Styregruppen har funktion som styregruppe for EU-vandnettet. JAR har været i Brussels for at lobbye, samt sikre et netværk, således at vi kan få EU forsknings-calls tidligt.

Der skal ses på, om man som deltager i Forskningsplatformen-Vand kan udmelde specifikke interesser, så man ikke bliver kontaktet om alt. I WSSTP sammenhæng kan interesserede medlemmer lægge deres interesseområder ud via hjemmesiden.

Interessent annoncering laves via standard skema, som udsendes med f.eks. 4 ugers varsel. Det er så håbet, at det kan bruges til kontakt-formidling. I forbindelse med næste møde vil Styregruppen forsøge at finde en EU-person, der har inside indsigt for de forskellige calls og invitere personen med til mødet i oktober.

Der laves styregruppemøde og ”call-møde” samtidig 11.oktober: Styregruppe kl. 10.00-13.00 og det andet efterfølgende kl. 14.00 - 17.00.

Årsmødet den 5. december bliver som sidst et plenum møde. Forventeligt vil resultatet i form af præsentation af projekter bevilget i andet call under IAFP kunne præsenteres.

4) Møde med FIST om barriere notat

TFJ gennemgik fra mødet med FIST notatet om barrierer. Generelt blev det ud af dialogen med FIST tydeliggjort, at private virksomheders deltagelse i IAFP forskning ikke tillægges afgørende betydning.

Pkt 1: (se notat, bilag 2). Små nuance-forskelle i private virksomheders deltagelse.

Virksomheder ville blive betragtet som en ekstra værdi i forskningscentre, men er ikke i sig selv nok til at få forskningspenge.

Pkt 2: ”Service meddelelse” fra Forskningsplatformen-Vands side

Pkt 3: Med-finansiering er vigtig, når alle andre parametre er lige, idet virksomhedernes medfinansiering især da bliver vigtig. Forskningshøjden opfattes stadig som det vigtigste.

Pkt 4: Store virksomheders deltagelse skal også være på kompetenceplanet og ikke kun som deltager. De skal altså kunne noget særligt eller fordi de skal ville gå ind i et nyt område. Hvis de ikke kan bidrage kompetencemæssigt kan de naturligvis fortsat være med, men vil så ikke kunne opnå støtte.

Pkt 5: Større virksomhed skal ikke kunne nedbringe deres omkostninger, men skal dokumentere forhøjelse af deres budgetter, når de går ind i et forskningscenter. Det drejer sig om investering i noget nyt og dokumentation for dette.

Pkt 6: Bidrage med højere egenfinansiering fra virksomheder. Private forventes at bidrage mere end de offentlige partnere. Dette er vigtigt i kontraktfasen, hvor man må specificere, hvad der er egenfinansiering.

Pkt 7: Hvor stor værdi er der egentlig i virksomheders deltagelse? Forskningsindsats skulle opbygge bro mellem forskningen og aftageren.

Hvis private virksomheder kan se en økonomi i fremtiden, er dette en del af vurderingsgrundlaget. FIST havde en vis forståelse for, at der ikke på forhånd var penge afsat, selvom man nåede til fasen efter tildeling af FIST-midler.

Pkt 8: ”In-Kind” bidrag skal kunne beskrives meget præcist og der skal være dokumenterbart og til konkurrencedygtige priser.

Pkt 9: OH satser skal kunne dokumenteres i forhold til hvad man normalt benytter. OH kan så indgå som medfinansiering, hvorved ydelsen kommer til at gå ind til kostpris.

FORSKNINGSPLATFORMEN – VAND

Alternativt kan man bruge en fast sats på 600 kr. for alle medarbejder kategorier (600 kr. gælder kun for de private deltagere, idet der er aftalt andre og lavere satser for de offentlige institutioner).

Pkt 10: For store virksomheder kan den maksimale tilskudssats være 50% og for SMV 60%.

Jens Prismo gennemgik et notat fra forsyningsvirksomhederne med deres synspunkter. Se notat, bilag 3.

Skal vi forsøge at lave noget opsøgende arbejde fra Forskningsplatformen-Vands side, når vi nu har fundet en række problemer?

JFR: Vi følger processen og dem, der skal skrive ansøgninger kan bruge vores referater.

TFJ's notat opdateres med et forklæde og Jens' notat lægges ved som bilag. Notatet fordeles til arbejdsgruppernes formænd. Så må vi følge udviklingen og derefter gå til de rette myndigheder for at gøre opmærksom på, at der er problemer.

HCB: Vi skal have papirerne i orden, hvis man skal kritisere forskningsrådet. Derfor skal vi sikre dokumentation.

JFR: Vi må arbejde for at tilpasse vores råd som en feed-back til forskningsrådet, så de kan se det som en hjælp med positive og negative observationer, der kan forbedre den fremtidige forskning. Vi skal følge denne periode MEGET tæt.

Barrierenotat udsendes til formænd og sekretærer for arbejdsgrupperne.

Forsk 2015:

En proces der samler forskningsbehov sammen fra ministerierne er igangsat og et foreløbigt katalog er udmøntet. Frem til plenummødet i december skal der samles op på vores katalog Så det kan indgå. (Forsk 2015 udsendes med referatet.).

PRO gennemgik Forskningsplatformen-Vands november 2006 kataloget for at gøre beskrivelsen mere tilgængelig med en bedre sammenhæng med sigte på 2008. Eksemplificeret med vandkredsløbet (udsendes med ref., se bilag 4).

Der skal laves en vejledning til arbejdsgrupperne, så de laver de endelige beskrivelser ensartet. Evt. kan der laves et lille seminar i forbindelse med mødet i oktober. Det er vigtigt at der ikke sættes begrænsning i kreativiteten. Målgruppen er nu det strategiske forskningsråd og politikere, hvorfor materialet skal være rettet mod denne gruppe.

Det foreslås, at de 3 grupper (forskningsprojekter) laver en status snarest, så denne kan udsendes til grupperne. I kataloget kan de 3 projekter indgå som eksempler på succes. Sekretariatet henvender sig til de tre grupper og anmoder om status.

5) Den miljøteknologiske handlingsplan.

PRO gennemgik MTH. Høringsfristen er afsluttet og DHI's høringsnotat forelå. Fokus er på det globale marked, på trends og nye muligheder. Se bilag 4 for oversigt.

FORSKNINGSPLATFORMEN – VAND

Indhold se præsentation

Til pkt 5. Der er ikke sat specifikke beløb på alle de nævnte punkter.

Pkt 8 i handlingsplanen: ”Et rent og uspolet vandmiljø: fremme af teknologi til beskyttelse af vandmiljø” kunne også være ny teknologi inden for vandpartnerskaberne. Der var en diskussion om at man forventer at finansiering udelukkende skulle gå til vandpartnerskaberne. Det er mest sandsynligt at der er åbent for andre også, idet det ellers ville være for snævert.

Man kan godt forvente en omflytning af penge mellem de forskellige poster, hvorfor vi skal være opmærksomme på hvordan pengene flytter og hele tiden sikre, at vi ved hvad der er til vand. Derfor er det vigtigt, at Vandpartnerskaberne kan levere resultater i 2009 som argument for at få sat penge af til vandteknologi i 2009.

6) WSSTP

JAR havde udsendt en mail til styregruppen, da han ikke selv kunne være til stede under mødet. DWF har meldt sig ind i den nye WSSTP dannelse i EU. Den vigtigste rolle er at man er med, når der kommer udbud om demonstrations / pilot projekter. Man skal sandsynligvis så søge nationale midler. JFR fortalte om et parallelt projekt med lagring af CO₂ i undergrunden. Projektet foregår i Tyskland.

7) Nyt fra arbejdsgrupperne.

Aktiviteter i Gruppe 2: HCBH gav et kort rids af arbejdet, der pt. understøttes af 15 personer. Der er mere fremdrift i gruppen og det at vinde i projekterne giver også god fremdrift.

Gruppe 5. Ikke aktivitet lige nu, men forventet møde efter sommerferien.

8) Meddelelser

JFR skal holde indlæg om ”Vand i byer” på Life Science fakultetet. Desuden er Forskningsplatformen-Vand med i Ida Miljø.

JFR gennemgik shortlisten fra Det Strategiske Forskningsråds Programkomite for Energi og Miljø over projekter, der opfordres til en egentlig ansøgning.

Næste møde: 11. oktober.

Action:

- Nyhedsbrev inden sommerferien med links til nye sider, samt hvad der er sket i FORSKNINGSPLATFORMEN-VAND. Desuden datoér for de kommende arrangementer.
- Sekretariatet henvender sig til de tre projektgrupper, der fik penge i første runde og anmoder om status.

Bilag 1

Referat af møde i Implementeringsgruppen i EU-Vandnettet 23. maj 2007 på DHI

Til stede: Jørn Rasmussen (JAR), Johnny Fredericia (JFR), Henning Stabell (HS), Anders Bækgaard (AB), Peter Steen Mikkelsen (PSM) og Miriam Feilberg (MFE)

1. Godkendelse af dagsorden
  - Dagsorden godkendt.

2. Aktivitetsplan for 2007:
  - Sekretariatet er ansvarlig for kommunikation og hjemmesiden, hvor al nyttig information lægges. Hjemmesiden skal oversættes til engelsk. Derudover drejer det sig om:
    - o Links til FP 7, CORDIS og WSSTP hjemmesider
    - o Oversigter/præsentationer fra Informationsdage omkring calls til 7. rammeprogram
    - o Opsamling af information fra interessenter ift. de forskellige calls. Det gøres i form af udsendelse af skema til interessenter, hvor de kan melde tilbage omkring deres interesser i de enkelte calls. Der laves fast skema, som kan bruges ved alle calls. De lægges på hjemmesiden på engelsk, så mulige udenlandske partnere kan få gavn af dem og kan henvende sig til danske interessenter.
    - o Links til dansk vandforskning med tematiserede kompetencer i relation til de fire temaer under FP7 Environment (af hensyn til internationale samarbejdspartnere)
    - o Output fra de arbejdsgrupper som er nedsat i regi af forskningsplatformen vand
    - o Oversigter over relevante forskningsaktiviteter i FP5 og FP6

Hjemmesidens layout blev godkendt, MFE laver forslag til udbygning med ovenstående elementer.

Derudover er sekretariatet ansvarlig for:

- o tidlig distribution af information om nye calls
- o logistik på alle møder
- o økonomistyring af projektet

Implementeringsgruppen:

- o JAR: Lobbyarbejde omkring formulering af nye calls, tidlig distribution af information om nye calls (begrundede danske forslag til forskningsindsatser med en europæisk dimension under Environment's fire temaer: (i) Climate change, pollution and risks, (ii) sustainable management of resources, (iii) environmental technologies, and (iv) earth observations and assessment)
- o PSM: Vurdere/orientere om vandrelateret F&U muligheder inden for andre temaer under FP 7 (Food, Agriculture & Biotechnology, ICT and Health)

FORSKNINGSPLATFORMEN – VAND

- JAR: initiere dialog med DG Research om forskningsprojekter/ideer med dansk koordinator med hjælp fra forskningsattaché i Bruxelles
  - JFR: vision for dansk vandforskning i forhold til EU
  - JAR + SEK: organisere offentlige møder med deltagelse af EU kommissionen og andre, 3 møder lovet i 2007
  - JAR: organisere dansk deltagelse for arbejdet i WSSTP's bestyrelse samt de seks pilot-aktiviteter:
    - Mitigation of water stress in coastal zones (Prioriteres ikke)
    - AB: Sustainable water management inside and around large urban areas
    - Finn Plauborg: Sustainable water management for agriculture
    - Nils Thorup/Gert Holm Kristensen: Sustainable water management for industry
    - JFR: Reclamation of degraded water zones
    - Mike Butts: Pro-active and corrective management of extreme hydro-climatic events
  - JAR: Aktivitetsplan for EU Vandnettets 2. år
3. Mødeplan
- Planlagt møde 12. juni som informationsmøde i DK om næste call bliver ændret til rent Styregruppemøde i Forskningsplatformen, da det er for tidlige ift. input fra DG Research
  - 11. oktober: Informationsmøde om WSSTP og mulighederne for dansk deltagelse i forskellige pilots samt om indholdet af 2. call til FP 7, som forventes i november
  - Plenum-møde 5. december, diskussion af visionen og sammenhæng med europæiske aktiviteter.
Næste møde i Implementeringsgruppen bliver 15. august kl. 13-15 hos GEUS.
4. Økonomi, herunder ressourcer til Implementeringsgruppe og øvrige
- De afsatte midler (timeforbrug og omkostninger) til implementeringsgruppen vil langt overvejende blive brugt i forbindelse med rejser, men kan i det omfang der er midler til rådighed finansiere forberedelse af møder og aktiviteter i Danmark. For ressourcerpersoner er der i alt 100 tkr til rådighed for tidsforbrug, som alene kan anvendes til rejse – og mødeaktivitet udenfor Danmark.
5. Layout for hjemmesiden godkendt. MFE laver udbygget forslag til indhold.
6. Eventuelt:
- 10-13 september Modelcare, international faglig konference
  - 1. juni Jens Christian Refsgaard, GEUS, forsvarer disputats om hydrologisk modellering.
  - DTU arrangerer seminarserie om: "L.A. Colding lecture series" første gang 19. juni med Peter Wilderer, München Tekniske Universitet.
  - Odense Vandselskabs bestyrelse har besluttet at indstifte G.O. Andrups Grundvandspris, som overrækkes ved et arrangement den 1. november.

For referatet - MFE

FORSKNINGSPLATFORMEN – VAND

BILAG 2 + 3 Barriere notat og notat fra forsyningsselskaberne

KUN udsendt til formænd, næstformænd og sekretærer i arbejdsgrupperne.

FORSKNINGSPLATFORMEN – VAND

Bilag 4

Oversigt over den miljøteknologiske miljøhandlingsplan ved Per Rosenberg, GEUS

Udsendes som PDF fil

Regeringens handlingsplan for fremme af miljøeffektiv teknologi

- Fokus på det globale marked
- Fokus på trends og nye muligheder.
- Fokus på virksomheder og iværksættere.

Finansiering miljømilliarden.

Periode	Beløb	Kilde	Emne
2007-2009	120 mio.	miljømilliard	Miljøeffektiv teknologi
Ukendt	63,5 mio.	miljømilliard	Partikelforurening
Ukendt	255 mio.	Ny bevilling dog er 45 mio. genbrug fra Miljømilliard	Miljøeffektiv landbrugsteknologier

Finansiering globaliseringspuljen (671mio.)

Periode	Beløb	Kilde	Emne
2007-2010	144 mio.	Glob. puljen	Nyt strat. forskningsprogram
2007-2010	477 mio.	Glob. Puljen	Energiteknologisk udv. Og dem. program
2007-2010	50 mio.	Glob. puljen	Strat. Forskning i transport og havmiljø

Hensigt at offentlige midler til forskning, udvikling og demonstration af energiteknologi skal fordobles mod 2010 og holde et niveau på 1 mia. herefter.

Finansiering eksisterende kilder

Periode	Beløb	Kilde	Emne
2007-2008	249 mio.	Strategiske forskningsråd, bevillinger afsat på FL	Indsatsområderne: Miljø og energi, vand samt vedvarende energi
2007-2013	Ukendt	EU programmer	Miljø (forventning)

Det er ikke nye initiativer og det vurderes at miljø indgår i 5-10% af de midler der hvert år bevilges forskningen

1. Partnerskab og innovation

Fremme af partnerskaber mellem virksomheder og videncenter:

- Vand (vandpartnerskaber)
- Industriel bioteknologi
- Mega-vindmøller
- Biobrændstoffer
- Brint og brændselsceller

7 mio. til etablering af partnerskaber i 2007-2009 (miljømilliarden)

2: Måltrettet og styrket eksportfremme

- Energi og miljøeffektivitet.
- Vindenergi
- Biomasse og affald
- Vandmiljø.

6 mio i perioden 2007-2009 (miljømilliarden)

3: Forskning

Nye strategiske forskningsmidler til fremme af miljøteknologi, som supplerer andre forskningsmidler, der understøtter miljøeffektiv teknologi.

2007 til 2008 udbud af forskningsmidler

1. 172 mio. til miljø og energi.
2. 52 mio. til vand som ressource
3. 25 mio. til vedvarende energi

FL 2007 afsættes i alt 144 mio. 2007-2009 (Globaliseringspuljen)

Tidsplan

- 2007:
  - 32 mio. jordforurening
  - 26 mio. vand som ressource
  - 12,5 mio. vedvarende energi.
  - 92,1 mio. miljø og energi.
- 2008:
  - 56 mio. fokus vand, klima og luftforurening
  - 26 mio. vand som ressource (er udbudt)
  - 12,5 mio. vedvarende energi.
  - 79,9 mio. miljø og energi.
- 2009:
  - 56 mio. miljøteknologi.

4: Rådgivning, information og videnopbygning

Etablering af et sekretariat i Miljøstyrelsen. Først og fremmest markedsføring og information om programmet.

13 mio. kr. 2007-2009 (miljømilliarden)

5: Målrettet fremme af miljøeffektiv teknologi i EU

- EU 7. rammeprogram
- EU rammeprogram for konkurrenceevne.
- EU's miljøregulering.
- EU Handlingsplan for miljøteknologi.

Penge til ekspertgrupper og lobbyvirksomhed, herunder vidensopbygning, finansieres via EU fonde.

6: Klima og energiteknologi

Energiteknologi der fremmer forsyningssikkerhed, konkurrenceevne og reduktion af drivhusgasser.

477 mio. fra globaliseringspuljen samt overførsel fra EFP(og PSO). Samlet set 712 mio. i perioden 2007-2010.

Det Energiteknologiske Udviklings og Demonstrations program forvalter programmet.

7: Miljøeffektive landbrugsteknologier.

Reduktion af belastningen fra husdyrproduktionen.

255 mio i perioden 2007-2009 heraf 45 mio. fra miljømilliarden.

8: Et rent og uspoleret vandmiljø

Fremme af teknologi til at beskytte vandmiljøet.

- Støtte til **vandpartnerskaber** med særligt potentiale.
- Gennemførelse af test og demonstrationsprojekter.

23 mio. i perioden 2007-2009 fra miljømilliarden samt 20 mio. årligt fra vandsektorens teknologiudviklingsfond.

Etablering af teknologiudviklingsfond(1/3 privat) max. 10 mio. årligt i tre år.

Tidsplan

- 2006
  - Efterår, vandpartnerskaber etableres.
- 2007
  - Politisk aftale, effektiv vandsektor.
  - Marts: tematiske spor præsenteres.
  - Analyse af ny renseteknologi.
  - Analyse af teknisk potentiale
  - Etablering af test og demo-program.
  - Første udbud til udv., test og demo.
- 2008
  - Andet udbud til udv., test og demo.
- 2009
  - tredje udbud til udv., test og demo.

9: Et sundt miljø

Reduktion af sundhedsskadelig forurening.

Specielt rettet mod partikel og luftforurening.

28 mio. i 2007-2009 samt 63.5 mio. rettet mod partikelforurening (miljømilliarden).

Revision af katalog – forskningsbehov 2008

Hvad	Hvem
Forord opdateres	Formand styregruppe
Afsnit 1 & 2 opdateres, figur 2 udgår	Styregruppen
Afsnit 3 opdateres	Arbejdsgruppeformænd
Afsnit 4 forskningsbehov i form af kæder og stories	Styregruppen samler fra arbejdsgrupperne
Nyt afsnit om igangværende projekter	Styregruppen
Nyt bilag med Excel skemaer og beskrivelse	Arbejdsgrupperne

Vandkredsløbet

